

cîrlige; sînt și frivolități și, la o judecată dreaptă, adăugiri inutile de replici și vers. Toate acestea ies mai mult în evidență cînd reprezentația își cam pierde ritmul, adică rațiunea de comic în cascadă. Toate acestea susțin însă, în ritmul

*normal, desfășurarea vertiginosă de san-
tezii și originalitatea comică a unei re-
prezentații de autentic divertisment artis-
tic.*

C. P.

teribilism, poezie și moralizare

În ciuda unei trame cam firave, căreia nu-i sînt străine scheme și tipuri comune, nu i se pot contesta dramaturgului irlandez Michael Sayers intuiția comică și cursivitatea cu care schițează în *Kathleen* portretul pitoresc al unui copil — să-i zicem — teribil, care, deși revendică aprig statutul unui om matur, nu renunță la teribilism. Eroina piesei dezvăluie din capul locului un temperament acut, o fire — eufemistic vorbind — voluntară, gata să se războiască cu toți și cu toate, sfidînd sistematic prejudecăți, conveniențe, norme rigide. Dar nu fără o anumită măsură. (Acuzațiile ce i se aduc nu depășesc în gravitate faptul că se scaldă goală în iazul de la moară și că citește cărți „diavolești” despre viața sexuală a sălbaticilor.) Kathleen ascunde însă și nebănuite resurse de feminitate, duioșie, capacitate de a visa. Mica minciună salvatoare, născocită de ea pentru a evita o căsătorie silită, va produce în ambianța tihnită și amorțită a unui sătuc din apropiere de Dublin dezlănțuirea cîtorva mici stihii și „descărcări electrice”. Stupefiați la început de gravitatea faptului inventat de Kathleen (că este în așteptarea unui copil), unii panicați, alții ridicoli în încercarea de a salva niște aparențe false, ori seduși de perspectiva de a pescui în apă tulbură, cei care se agită în jurul Kathleenei vor scoate la iveală bănuite sau nebănuite ipocrizii, lașități, interese meschine. În timp ce savurează vindictiv toată această furtună, Kathleen descoperă adevăruri în fața cărora, prea pe neașteptate maturizată, va adopta o atitudine meditativă și — sentențioasă — va debita scurte pledoarii în favoarea femeilor, a tineretii, copiilor din flori, familiei, dragostei etc., aforisme care sună ușor artificial în împrejurările propuse.

Agreabil într-o oarecare măsură, cu intenții moralizatoare parțial anulate, textul încearcă cu greu să îmbine farsa cu simbolul și teza cu poezia. Pe de altă

parte, pretextul comic apare discutabil prin aspectele echivoce pe care le capătă pe parcurs și prin insistența pe unele amănunte în doi peri. Acest nod gordian este despicat cum se cuvine în spectacolul Teatrului „Barbu Delavrancea” (regia: Const. Dinischiotu), într-o tratare consecventă de comedie. Tonul sentențios este ocolit pe nesimțite și dialogul capătă în acest fel o desfășurare firească. Pasajele despre marea dragoste, despre lipsa de patriotism a unor irlandezi etc., etc., sînt acceptate mai ușor în tonalitatea cotidiană a unei comedii fără veleități de a deveni lirică. În rolul titular, Rodica Mandache, debutantă pe o scenă bucureșteană, dovedește citeodată o remarcabilă candoare și vervă comică, sugerînd, atunci cînd e fulgurată de dragostea pentru arătosul locotenent Angus Mc. Og (asociat în piesă cu un zeu păgîn, simbol al „frumuseții, al cîntecului păsărilor, al primăverii primei iubiri și multe altele...”), o ipostază modernă a unei Catarine îmblînzite subit. Dimitrie Dunea joacă concentrat rolul unui profesor distrat, figură de tată-martir, pufnind ca un ceainic în permanent clocot, exasperat de actele de rebeliune ale fiicei sale. Alexandru Repan în Angus Mc. Og nu-și propune — și bine face — să-și însușească o aură simbolică, iar Mihail Stan, în rolul „gras” al unui flăcăiaș irlandez cam sărac cu duhul, desenează o reușită caricatură. Marius Marinescu (pastorul Keogh), Cornel Gîrbea (Doctorul), Ana Dornescu (Lily), Iulian Marinescu (Jamey Mc. Conigal), Stelian Cremenciu (Christy) își alătură cu corectitudine eforturile în vederea realizării spectacolului.

Decorul semnat de Elena Pătrășcanu-Veakis reconstituie cu concretețe specifică interiorul semboem al profesorului Foggarthy, în acord deplin cu cerințele unei mișcări scenice nu lipsite de neprevăzut.

Ilie Rusu